ARAP ŞÜKRÜ ÇEŞMESİ

Yazan: Naci Konyar - 8 Haziran 2009

27 Mayıs 1960 darbesinde Amerikan büyük elçisi Washington'a gönderdiği mektupta şunları yazar:

"Bütün meslek hayatım boyunca, Menderes ve DP'lilere karşı muhalefetin, aydınların ve ordunun duyduğu gibi bir nefreti hiçbir yerde görmedim.Başka bir ülkede olsa bu insanlar, tarafsız yargılanmaları ve insaflı davranılması için ayağa kalkarlar.Bu tablo gerçekten korkutucu" der.

Büyük elçinin 27 Mayıs 1960 ihtilali ile ilgili düşüncelerini açıkladığı bu mektup bize padişahlık zamanında yaşamış Arap Şükrü'nün hikayesini hatırlattı:

Bir zamanlar Bursa'da kendi halinde bir vatandaş, Arap Şükrü muhitinde bir çeşme yaptırmış, üzerine de bir kitabe eklemiş:

– "Her kula helal, Müslümana haram."

Kitabeyi okuyan bazı kişiler, bozulup, vaziyeti Kadı'ya şikayet etmişler. Adamı yakalatıp huzuruna getirten Kadı Efendi, öfke ile gürlemiş:

– "Bu nasıl fitnedir, dîni İslâm, ahâlisi Muslüman olan koca bir şehirde sen kalk, hayrattır, sebildir diye çesme yap, ama suyunu Müslüman'a yasakla. Olacak iş midir bu? Nedir sebebi, aklını mı yitirdin be adam?"

Adam, boynunu büküp cevap vermiş:

– "Müsaade buyurun, sebebi vardır, lâkin ispat ister, delil şarttır."

Kadı Efendi, iyice küplere binmiş:

– “Ne delili, ne ispatı be zındık? Sen alanen fitne çıkardın, Müslüman ahâlinin huzurunu kaçırdın, katlin vâciptir.”

Bir yandan da merak edip sormuş:

– “Peki sebebin ne imiş bakalım bre adam.”

– “Sebebini bir tek Padişahımıza söylerim.”

Adam karga tulumba saraya götürülüp Padişahın huzuruna çıkarılmış. Padişah merakla sormuş:

– “De bakalım. Bu nasıl iştir ki, hem çeşme yaparsın, hem de Müslümana haram yazarsın?”

– “Delilim vardır efendimiz, lâkin ispat ister.”

– “Ya dediğin gibi sağlam değilse delilin?”

– “O zaman boynum kıldan incedir .”

– “Eeee?”

– “Sultânım, herhangi bir havradan bir hahamı tutuklatın, bir hafta tutun. Bakın neler olacak?”

Zaptiyeler, bir hahamı yakalayıp götürmüşler. Olayı duyan bütün Museviler hemen sarayın kapısına akın edip, bağırıp çağırmaya başlamışlar:

– "Hahamımız masumdur, ne gerekirse deyin yapalım, isterseniz ağırlığınca altın ödeyelim."

Bir hafta geçince haham serbet bırakılmış.

Adam, Padişah'ın huzurunda diz vurmuş:

– "Efendimiz, bu defa aynı işi, herhangi bir kiliseden herhangi bir papaz için yaptırınız."

Zaptiyeler, aynı şekilde bir papazı derdest edip yaka paça götürmüşler. Bu sefer, olayı öğrenen bütün Hristiyanlar sarayın kapısına yığılmışlar:

– "Papazımız masumdur, onu bırakın bizi alın."

Bir hafta sonra papaz da serbest bırakılmış.

Adam, yeniden Padişah'ın huzuruna çıkmış:

– "Son bir isteğim daha var zat-ı alinizden. Payitahtımızın en sevilen, en sözü dinlenilen, en itimat edilen âlimini aldırınız camiden."

Zaptiyeler, bu kez Ulu Câmi'nin yaşlı imamını tam da Cuma hutbesinin ortasında alıp, yaka-paça götürmüşler. Bir Allah'ın kulu çıkıp da, "Ne yapıyorsunuz, hiç olmazsa namaz bitene kadar bekleseydiniz" diye tek kelâm etmemiş.

Aradan bir hafta geçmiş, "Nerede bu imam, nicedir hali?" diye ne gelen olmuş ne de giden.

Yaşlı imamın yerine aptal ve ne konuştuğunu bilmeyen cahil bir kişi tâyin edilmiş, ama ahali halinden gayet memnunmuş.

Derken, yaşlı imam hakkında söylentiler dolaşmaya başlamış:

– "Tüüüh, biz de onu yıllarca adam zannetmiş, hoca bellemiştik."

– "Kimbilir ne halt etti de öyle yaka-paça tutup camiden götürdüler."

– "Vaah vaaah, acırım arkasında kıldığım onca namazlara."

– "Sorma kardeş, sorma…"

Kadı'nın aracılığı ile olup bitenleri takip eden Padişah, bir hafta sonra adamı huzuruna almış:

– "Peki, ne olacak şimdi?"

– "Hocadan özür dileyip helallik alın efendim."

Padişah, huzuruna çıkarılan yaşlı hocanın elini öpüp helallik almaya çalışırken, adam sormuş:

– "Ey ulu hünkarım, şimdi siz irade buyurunuz lûtfen, böyle Müslümanlar'a su helâl edilir mi?"

Padişah acı acı gülümsemiş:

– "Ne suyu bre, hava bile haram, hava bile."

Özellikle günümüz Türkiye'sinde yaşananları gözümüzün önünden geçirdiğimizde Arap Şükrü bugün yaşasaydı yaptırdığı çeşmenin taşına "her kula helal müslümana haram" dan başka ilaveler yazdırır mıydı dersiniz…?

Bu ülkenin vatandaşı olarak hangi cenahta yer alıyorsunuz. Mesela Ergenekon da tutuklananlar için

– Kim bilir ne halt ettiler de tutuklandılar mı diyorsunuz ya da padişahın söylediği gibi siz de bu ahaliye su değil hava bile haram mı diyorsunuz?…

Yorum Ekle

Naci Konyar